

แบบประเมินบทความวิจัย
การประชุมวิชาการระดับชาติ “การศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครั้งที่ 3” ประจำปี 2562
วันศุกร์ที่ 31 พฤษภาคม 2562

ณ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร

1. ชื่อบทความ (ภาษาไทย) : ไม่มีแก้ไข
(ภาษาอังกฤษ) : ไม่มีแก้ไข

2. หัวข้อการประเมินบทความ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน/แก้ไข	ไม่ผ่าน	
1. บทคัดย่อ	✓		ตรวจขนาดอักษร ข้อความ ที่ปรากฏใน (บรรทัดที่ 4) ระบุเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. Abstract	✓		ปรับตามบทคัดย่อภาษาไทย
3. บทนำ		✓	1. ระบุความสำคัญของการศึกษาวิจัยนี้ 2. เพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่แสดงถึงสภาพสังคม เรื่อง ความเชื่อในกฎแห่งกรรม 3. เพิ่มแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยโดยนำมาเชื่อมโยง ในประเด็นที่ศึกษาวิจัย
4. วัตถุประสงค์การวิจัย	✓		
5. สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)	-	-	
6. วิธีดำเนินการวิจัย		✓	1. ให้ระบุประเภทของการวิจัยนี้ 2. ให้เสนอขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา อย่างไร รวมถึงมีวิธีการอย่างไรในการตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล เป็นต้น 3. ให้เสนอวิธีการกำหนดประเด็นการวิเคราะห์ความเชื่อเรื่องผลกรรม ในนวนิยาย ผู้วิจัยมีการกำหนดประเด็นในเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยว่า ทำอย่างไร
7. ผลการวิจัย	✓		การเสนอนามปากกา ให้ตรวจสอบวิธีการเขียน
8. สรุปผลการวิจัย	✓		1. ควรเพิ่มเอกสารที่เป็นช่วงปัจจุบันและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ 2. งานวิจัยของอุษา ไม่พบในเอกสารอ้างอิง
9. อภิปรายผล	✓		
10. ข้อเสนอแนะ	✓		ปรับปรุงใหม่ ควรเสนอให้ครอบคลุมไม่ว่าจะเป็นข้อเสนอแนะในการ นำผลการวิจัยไปใช้ และการทำวิจัยครั้งต่อไป โดยอิงผลการวิจัยนี้
11. เอกสารอ้างอิง	✓		ตรวจสอบรายการที่เกี่ยวข้องกับการเสนอบทความวิจัยนี้เท่านั้น ที่ไม่เกี่ยวข้องให้ตัดออก และเพิ่มเติมที่ระบุไม่ครบถ้วน เช่น อุษา และ จักรกฤษณ์ เป็นต้น

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะ
	ผ่าน/แก้ไข	ไม่ผ่าน	
12. องค์ความรู้ใหม่และคุณค่าทางวิชาการ	✓		
13. ความถูกต้องตามรูปแบบ (Template)	✓		

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ☐ 1) บทความผ่านเกณฑ์โดยไม่ต้องแก้ไข
☒ 2) บทความผ่านเกณฑ์และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
☐ 3) บทความไม่ผ่านเกณฑ์

ความเชื่อเรื่องผลของกรรมในนวนิยายเรื่อง นางบาป

บทคัดย่อ

การศึกษาความเชื่อเรื่องผลของกรรมในนวนิยายเรื่อง นางบาป มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อเรื่องผลของกรรมในนวนิยายเรื่องนางบาป ของกิ่งฉัตร การศึกษานี้เป็นการศึกษาเอกสาร ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อที่สัมพันธ์กัน 3 ด้าน คือ เรื่องผลของกรรม ความเชื่อเรื่องบุญ บาป และความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์ ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนางบาป ของกิ่งฉัตร ผลการศึกษาพบว่า นวนิยายเรื่องนางบาปสะท้อนความเชื่อเรื่องผลของกรรม ความเชื่อเรื่องบุญ บาป และความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์ อย่างชัดเจน โดยเห็นได้จากพฤติกรรมและบทสนทนาของตัวละคร เช่น ตอนที่แสดงถึงความเชื่อเรื่องผลของกรรม คือ ตอนที่เยื่อนรู้ว่าหยดวางแผนให้หยาดผู้เป็นน้องสาววางยาพิษจนกำไลและลูกเสียชีวิต อีกทั้งภายหลังหยาดก็ได้รับโทษถึงตายตามกันไป เยื่อนถือว่าบุตรสาวทำความผิดใหญ่หลวง จึงฆ่าหยาดให้ได้รับผลกระทบตามที่ได้ก่อไว้ ส่วนตอนที่แสดงความเชื่อเรื่องบุญ บาป คือ ตอนที่กำไลคุยกับสามีว่า “น้องไม่รู้จะทำอย่างไรเลย ได้แต่ทำบุญทำทาน อธิษฐานไว้ว่าเกิดชาติหน้าฉันใด ขอให้คนมารักให้มาก ๆ อย่าได้เป็นที่รังเกียจชิงชังเหมือนในชาตินี้” สำหรับความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์ เห็นได้จากบทสนทนาของหยดกับพี่ชาย เมื่อพี่ชายต่อว่าหยดหลังจากรู้ว่าลูกหลงใช้ให้หยาดพิฆามาเพื่อฆ่ากำไลกับลูก หยดบอกพี่ชายว่า “ฉันไม่มีวันยอมโดนคนเดียว ฉันจะเอาพี่ชดไปนรกกับฉันด้วย” ความเชื่อเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และสัมพันธ์กับสังคมไทยอย่างลึกซึ้ง

คำสำคัญ: ความเชื่อ ผลของกรรม นางบาป

Belief in Result of Karma in the novel “Woman of Sin”

ABSTRACT

The objective of the study of Belief in Result of Karma in the novel “Woman of Sin” was to study belief in result of karma (karmavipaka, in Thai) in the novel “Woman of Sin” (Nangbarb, in Thai). This was a documentary research, analyzing the content about three relevant believes: belief in result of karma, belief in merit and sin, and belief in heaven and hell, exposed in the novel “Woman of Sin”. The study indicated that the novel obviously reflected the three kinds of believes. Firstly reflecting belief in result of karma, Yuen, Yod and Yard’ mother, killed Yod who planned to make Yard poison Kamlai and her kids. Afterwards, Yard was executed because of Kamlai and her kids’ death. In Yuen’s view, Yard made great offenses and death was suitable result of her karma. Secondly reflecting belief in merit and sin, Kamlai told her husband that she did not know what to do and she could only make merit in order that many people would love her in her next life. She wish she

would not be disdained as in this life. Last reflecting belief in heaven and hell, Yod told her elder brother that she would make him go to hell with her because he brought her poison to kill Kamlai and the kids.

These three believes are relevant and deeply attached with Thai society.

Keywords: Belief, Result of Karma (karmavipaka), Woman of Sin (Nangbarb)

บทนำ

นวนิยายเป็นเรื่องราวที่ผู้เขียนแต่งขึ้นมาโดยผสมผสานประสบการณ์กับจินตนาการของผู้เขียน นอกจากจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว นวนิยายยังสะท้อนสภาพความเป็นไปของสังคมผ่านเรื่องราวชีวิตของตัวละคร นวนิยายจึงได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางและมีการนำเสนอเรื่องราวที่หลากหลายรูปแบบ ดังที่ จตุพร จันทะสูตร (2543 : 2) กล่าวว่า

การเสพวรรณกรรมประเภทนวนิยายของคนในปัจจุบัน นอกจากจะเสพด้วยวิธีการอ่านแล้วยังสามารถเสพในรูปแบบอื่นๆ อีกด้วย เช่น การดัดแปลงวรรณกรรมที่เป็นหนังสือไปสู่รูปแบบใหม่ในแผ่นฟิล์ม ภาพยนตร์ หรือเป็นละครเวที ละครโทรทัศน์ ละครวิทยุ นวนิยายของนักเขียนไทยหลายคนที่ได้รับการดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์ ละครวิทยุ และได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง เช่น คู่กรรม ของทมยันตี นางบาป ของกิ่งฉัตร และบางกอกนรกมิต ของพงศกร

นางบาป เป็นงานประพันธ์ของ ปาริฉัตร ศาวิคุปต์ มีนามปากกาว่า กิ่งฉัตร องค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้นวนิยายของกิ่งฉัตรได้รับความนิยม คือ การให้ความสำคัญของตัวละครหรือกลวิธีการสร้างตัวละครที่น่าสนใจ ทำให้นวนิยายมีความสนุกสนานและน่าติดตาม (วิรัชพร จรัสเพชร, 2555 : 1-2) นอกจากนี้ นวนิยายของกิ่งฉัตรยังสะท้อนความคิด ความเชื่อ ที่ปรากฏในสังคมไทยอีกด้วย ดังเรื่อง นางบาป ซึ่งเป็นเรื่องราวของสองพี่น้องที่เป็นวิญญาณมานานหลายปี เพราะติดอยู่กับความรู้สึกผิดและการถูกสาปแช่ง เรื่องราวดำเนินด้วยการเล่าเรื่องปัจจุบันสลับกับเรื่องราวในอดีตที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีตจนกลายมาเป็นเรื่องเล่าในปัจจุบัน โดยไม่มีใครรู้แน่ชัดว่าเหตุการณ์ในอดีตเกิดขึ้นอย่างไร ใครคือคนที่ทำผิดและเหตุใดวิญญาณทั้งสองพี่น้องไม่สามารถกลับมาเกิดใหม่ได้ เรื่องนางบาปถูกเล่าต่อกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงลูกหลานในปัจจุบัน เป็นการถ่ายทอดความเชื่อตามเรื่องเล่านั่นเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความเชื่อเรื่องผลของกรรมในนวนิยายเรื่องนางบาป ของกิ่งฉัตร

วิธีดำเนินการวิจัย

วรรณกรรมและตัวละครที่ศึกษาคือนวนิยายเรื่องนางบาป ของกิ่งฉัตร โดยศึกษาเฉพาะความเชื่อที่สัมพันธ์กัน 3 ด้านคือความเชื่อเรื่องผลของกรรม ความเชื่อเรื่องบุญ บาป และความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์

1. วิเคราะห์เนื้อหาเรื่อง

2. จัดทำแผนที่ความคิดของเรื่อง & Content analysis เรื่อง

1. วิเคราะห์เนื้อหาเรื่อง
2. วิเคราะห์ตัวละคร
3. วิเคราะห์ความเชื่อ

4. วิเคราะห์ความเชื่อเรื่องผลของกรรม
5. วิเคราะห์ความเชื่อเรื่องบุญ บาป
6. วิเคราะห์ความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงความเชื่อและข้อสังเกตของผู้วิจัย

พฤติกรรมของตัวละคร	สาระสำคัญ	อ้างอิง ตัวบท/เลขหน้า	ข้อสังเกต

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการอ่านและบันทึกข้อมูลจากนวนิยายเรื่องนางบาป ของกิ่งฉัตร โดยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงความเชื่อที่สัมพันธ์กัน 3 ด้านคือ ความเชื่อเรื่องกรรม ความเชื่อเรื่องบุญ บาป และความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นที่ศึกษา

ผลการวิจัย

ความเชื่อเรื่องผลของกรรม

ความเชื่อเรื่องผลของกรรมหมายถึงความเชื่อว่าการกระทำมีผลสืบเนื่องถึงตัวผู้กระทำเอง เป็นวิบากกรรม (ผลของกรรม) ตามกฎแห่งกรรม การกระทำทุกอย่างทั้งในเรื่องดีและไม่ดีจะส่งผลต่อผู้กระทำ ไม่ว่าจะช้าหรือเร็วก็ตาม ผู้ที่ทำความดีก็จะได้รับผลดี ส่วนผู้ที่ทำความผิดหรือความชั่วก็จะได้รับผลร้าย ไม่มีใครรับผลการกระทำของบุคคลอื่นได้ สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตของมนุษย์คือกรรมหรือการกระทำของตนเอง แต่มนุษย์สามารถแก้ไขชีวิตของตนให้ดีขึ้นได้ด้วยการสร้างกรรมใหม่ที่ดีเพื่อให้เกิดผลดีในการดำเนินชีวิตต่อไป

ในนวนิยายเรื่องนางบาป ปรากฏความเชื่อเรื่องผลของกรรม ทั้งผลของกรรมที่ได้กระทำในอดีตและผลของกรรมที่จะต้องเผชิญในวันข้างหน้า เป็นกรรมที่มีทั้งดีและร้าย หยดมีพฤติกรรมอิจฉาริษยาและทำร้ายน้องสาวคือหยาดอยู่เสมอ ชีวิตของหยดจึงมีแต่ความทุกข์ทรมาน เมื่อเห็นหยาดได้ดีกว่าและได้เป็นสาวคนสนิทของกำไล หยดจึงหลอกใช้ให้หยาดนำไปผสมกับขมเพื่อให้กำไลและลูกกินจนเสียชีวิตไป ความผิดครั้งนี้จึงตกเป็นของหยาด ทั้งที่หยาดไม่ได้มีเจตนาที่จะกระทำสิ่งเหล่านี้ แต่เป็นเพราะความไวใจที่สาวจึงทำตาม หยาดได้รับโทษโดยการถูกแขวนคอและเสียชีวิตไป เมื่อเยื่อน แม่ของหยดและหยาดได้รู้ความจริงว่าหยดเป็นคนคิดบงการเรื่องนี้ให้หยาดทำ แม่จึงเสียใจอย่างมากต่อการกระทำของหยดและได้ฆ่าหยดตายด้วยมือของตนเอง หลังจากฆ่าลูกแล้ว เยื่อนนั่งกอดศพลูกสาวคนโต ตัวเปโระไปด้วยเลือด มีดปอกหมากเล่มไม่ใหญ่เกือบจมหายในช่องท้องที่เบะกว้างของหยด เธอคร่ำครวญว่า “มึงไม่น่าทำอย่างนี้เลย อีหยด มึงทำอย่างนี้ได้ไง หยดมันน้องแท้ ๆ นะ มึงนะมักใหญ่ใฝ่สูง กูเสียใจจริง ๆ ที่ออกมึงออกมาอีหยด” แล้วเยื่อนก็เกลือกหน้าลงกับศพของลูกสาว ตัดพ้อว่า “แม่รักเอ็งนะหยด แต่ทำไมเอ็งถึงเป็นอย่างนี้ ทำไมถึงได้เลวอย่างนี้ เอ็งฆ่าแม่ทั้งเป็นรู้ไหม” (กิ่งฉัตร, 2548 : 366-367)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องผลของกรรมที่ได้รับ หยดมีความใฝ่สูง อิจฉาริษยา และทำความชั่วกับน้องสาวตนเองจนต้องเสียชีวิตไป การที่แม่ของทั้งสองได้ฆ่าหยดนั้นเป็นผลกรรมที่หยดจะต้องได้รับจากการกระทำที่ได้ทำต่อน้องสาวตนเอง

ความเชื่อเรื่องผลกรรมปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนโดยสามารถเห็นถึงผลของการกระทำที่ได้กระทำเอาไว้อย่างชัดเจน ดังนั้นความเป็นไปต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องดีหรือชั่ว สุขหรือทุกข์ ล้วนเกิดจากกรรมของตนเองทั้งสิ้น และกรรมใดที่ได้ทำลงไปไม่ว่าจะเป็นเรื่องดีหรือเรื่องไม่ดีผลกรรมจะตามสนองโดยที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ความเชื่อเรื่องผลของกรรมนี้มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับความเชื่อเรื่องบุญ-บาป กรรมดีถือว่าเป็นบุญ กรรมชั่วถือว่าเป็นบาป

ความเชื่อเรื่องบุญ บาป

ความเชื่อเรื่องบุญ บาป เป็นความเชื่อของคนไทยทั่วไป การทำบุญจะให้ผลดี มีความสุข และ ความเจริญ ส่วนการทำบาปหรือชั่วย่อมได้ผลชั่ว มีความเดือดร้อนและความทุกข์ทั้งกายและใจ ในเรื่องนางบาปก็ปรากฏความเชื่อเรื่องบุญ บาป ดังเช่นตอนที่กำไลกำลังเย็บอาสนะพระเพื่อนำไปทำบุญครั้งใหญ่ คุณพระและกำไลสนทนากันว่า

“ดีเทียว แม่กำไลยันทำบุญอย่างนี้ พี่จะได้อันสงส์ความดีของแม่กำไลด้วย”

“คุณพี่อยากได้อันสงส์ของน้องหรือคะ นี่กว่าชาตินี้ไม่ยอมทำบุญร่วมชั้นกันเสียอีก”

“โอ้ ทำไมคิดอย่างนั้นล่ะ แม่กำไล”

“ไม่ทราบสิคะ เห็นคุณพี่มีได้สนใจโยติอะไรน้องนักหนา น้องไม่รู้จะอย่างไรเลย ได้แต่ทำบุญทำทาน อธิษฐานไว้ว่าเกิดชาติหน้าฉันใด ขอให้มีคนมารักให้มาก ๆ อย่าได้เป็นที่รังเกียจชิงชังเหมือนในชาตินี้”

“ใครชิงชังแม่กำไลกัน ไม่เอาล่ะ อย่าใจน้อยเลย แม่คุณทำบุญคราวนี้ แม่กำไลทำแทนพี่ด้วยนะ อธิษฐานเชื่อว่าชาติหน้าเราจะได้เกิดมาครองคู่ร่วมกันอีก”

(กิ่งฉัตร, 2548 : 306-307)

บทสนทนาดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องบุญ บาป ว่าการทำบุญมีอันสงส์หลายประการ เช่น ทำให้ชีวิตในชาติต่อ ๆ ไปดีขึ้นหรือทำให้สมหวังตามที่ได้ขอพรในขณะที่ทำบุญ อีกทั้งการทำบุญร่วมกันสม่าเสมอทำให้ได้เกิดมาเป็นคู่ครองตามจิตอธิษฐาน นอกจากนี้ การทำบุญยังช่วยปิดเป่าความชั่วร้ายหรือสิ่งที่จะมาหลอกหลอนได้ จากเหตุการณ์ที่มีการถ่ายทำละครที่หมู่บ้านนางบาป หลังจากที่ได้ถ่ายทำฉากกำไลกับลูก ๆ แล้ว ในคืนนั้นก็ได้ยินเสียงเด็กร้องไห้ ทั้งที่ไม่มีเด็กในกองถ่าย ก็จึงคิดว่าตนเองถูกผีหลอกและได้มาเล่าให้ทีมผู้จัดรับรู้ แต่ก็ไม่มีใครเชื่อเพราะสถานที่ที่ได้ไปถ่ายทำนั้นได้มีการทำบุญและรดน้ำมนต์ทั่วบ้านแล้ว ดังที่วิชฌณกล่าวว่ ว่า “ที่นี้ไม่เคยมีข่าวผีดู ชาวบ้านแถวนี้ก็ยืนยันว่าไม่เคยมีผีที่นี่ ตอนบูรณะบ้านเสร็จ เจ้าของบ้านก็เชิญพระมาทำบุญ รดน้ำมนต์ทั่วบ้าน ไม่น่าจะเกิดมีอะไรขึ้นมาได้ ผมว่าบางทีคุณก็พออาจจะหูแว่วได้ยินเสียงอื่นเป็นเสียงเด็กร้อง” (กิ่งฉัตร, 2548 : 64)

การทำบุญนอกจากจะให้สิ่งชั่วร้ายหรือดวงวิญญาณต่าง ๆ นั้นหายไป ทำให้ไม่เกิดสิ่งเลวร้ายต่อผู้อยู่ออาศัยแล้ว ผู้ที่ทำบุญยังสามารถอุทิศส่วนบุญให้ดวงวิญญาณอื่นได้รับผลบุญที่ดีอีกด้วย ดังที่หลวงตาได้กล่าวกับวิชฌณว่า “อย่างเอ็ง ถ้าจะเชิญวิญญาณนังหยาดมันกลับไปภพอื่นหรือจะส่งวิญญาณให้ไปผุดไปเกิด เอ็งก็ต้องทำบุญให้เขา มีสมาธิแน่วแน่ที่จะช่วยเขาให้ตัดทุกอย่างจากภพนี้และไปภพอื่นเสีย แต่ถ้าสมาธิไม่แน่ว ดีไม่ดีเอ็งอาจจะพาใครเขามาจากเมืองผีอีกโขยง” (กิ่งฉัตร, 2548 : 276-277)

คำพูดของหลวงตาแสดงให้เห็นถึงความเชื่อเรื่องบุญ บาป ว่าการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ดวงวิญญาณอื่น สามารถทำให้ดวงวิญญาณนั้นพ้นจากสภาพที่เป็นอยู่ที่ทุกข์ทรมานและสามารถทำให้ดวงวิญญาณนั้นได้ไปผุดไปเกิดใหม่

นอกจากนี้ยังปรากฏความเชื่อเรื่องบาปจากคำพูดของเยื่อน แม่ของหยดและหยาด ที่กล่าวกับหยด เมื่อรู้ความจริงว่าหยดเป็นคนคิดแผนให้หยาดนำยาพิษไปให้กำไลและลูกจันต้องเสียชีวิตไป แล้วหยาดก็ต้องรับโทษถูกแขวนคอเสียชีวิตตามไปด้วย เยื่อนกล่าวว่า “อียด มึงบาปหนานัก ใครเขาจะว่าหยาดมันทำ กูไม่ว่า กูรู้อยู่แก่ใจว่าทุกอย่างเกิดจากมึงทั้งนั้น ตั้งแต่เกิด มึงไม่เคยทำให้กูชื่นใจมีสุขเลย มึงทำให้กูน้ำตาตกตลอด วันนี้มึงฆ่านายฆ่าน้อง มึงเท่ากับฆ่ากูทั้งเป็นเหมือนกัน บาปมึงหนักนัก อียด” (กิ่งฉัตร, 2548 : 366) *มาใหม่*

คำพูดของแม่เยื่อนแสดงให้เห็นความเชื่อเรื่องบุญ บาป ว่าการทำชั่วหรือสิ่งที่ไม่ดีด้วยเจตนา จะทำให้คนที่ทำลงไปนั้นได้รับผลบาปติดตัวแน่นอน

ความเชื่อเรื่องบุญ บาป มีความสัมพันธ์สืบเนื่องความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์ กล่าวคือการทำบุญ การทำบาป มีผลต่อการดำเนินชีวิตในอนาคตหลังตาย ผู้ที่หมั่นทำบุญ ทำแต่ความดีก็จะได้เข้าสวรรค์ แต่หากทำบาป ก็จะต้องตกนรกเพราะความชั่วของตนเอง

ความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์

ความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์ เป็นกุศโลบายในการสอนให้เป็นคนดี ทำความดี ละเว้นความชั่วในเรื่องต่าง ๆ เพราะคนที่ทำความดีจะได้ไปเสวยสุขในสวรรค์ ส่วนคนที่ทำความชั่วจะได้รับความทุกข์ทรมานเป็นการลงโทษในนรก ดังปรากฏในเรื่องนางบาป หลังจากเหตุการณ์ที่หยาดถูกแขวนคอด้วยข้อหาว่าหยาดตั้งใจฆ่ากำไลและลูก ๆ ทั้งที่ความเป็นจริงแล้วแผนทั้งหมดมาจากหยด พี่สาวของหยาดเป็นผู้วางแผน หยดหลอกใช้ชดให้ไปหายาพิษมาให้ตน ชดพูดกับหยดว่า

“เอ็งหลอกใช้ข้า เอ็งให้ข้าหาพิษให้เอ็งเพื่อฆ่าคุณกำไลกับลูก ๆ”

“เออ...ใช่ และจำไว้นะ พี่ชด ถ้าพี่ชดพูดเรื่องนี้กับใคร พี่ชดต้องรับผิดชอบด้วย เพราะยานั้นพี่ชดหามา ถ้าฉันต้องถูกลงโทษ” หล่อนขีดหน้าอย่างท้าทาย

“ฉันไม่มีวันยอมโดนคนเดียว ฉันจะเอาพี่ชดไปนรกกับฉันด้วย”

“ข้าตกนรกอยู่แล้ว” ชายหนุ่มตอบอย่างมีนัยก่อนผลุนผลันลงเรือนไป *มาใหม่*

(กิ่งฉัตร, 2548 : 364)

บทสนทนาดังกล่าวแสดงให้เห็นความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์ ว่าเมื่อได้กระทำการที่ไม่ดีลงไปนั้น ก็ต้องได้รับโทษและเมื่อตายไปก็ต้องตกนรก แม้จะยังไม่ได้รับโทษตามกฎหมาย แต่ก็ได้รับโทษทางใจ เช่นที่ชดกล่าวว่า “ข้าตกนรกอยู่แล้ว” หมายความว่า มีความทุกข์ใจเนื่องจากความรู้สึกสำนึกผิดในสิ่งที่ได้ทำไปแล้ว

สรุปผลและอภิปรายผล

ความเชื่อเรื่องผลของกรรมที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนางบาป สอดคล้องกับผลการศึกษาในงานวิจัยของกฤษฎณา วงษ์รักษ์ (2542) ที่ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์ความเชื่อที่ปรากฏในนวนิยายเหนือธรรมชาติของ

- ตรงต่อสาระสำคัญของงานวิจัย
- ละเอียด

แก้วแก้ว"ระหว่างปี พ.ศ.2531-2536" ผลการวิจัยพบว่านวนิยายของแก้วแก้วถ่ายทอดความเชื่อในเรื่องกรรมดีและกรรมชั่ว ที่เกิดจากผลกรรมของตัวละครที่ได้กระทำไว้เช่นเดียวกัน

สำหรับความเชื่อเรื่องบุญ บาป มีปรากฏให้เห็นชัดเจนในเรื่องนางบาป มีการกล่าวถึงการทำบุญให้ตนเองและผู้อื่น หรือแม้แต่กับดวงวิญญาณ เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองจากดวงวิญญาณและช่วยให้ดวงวิญญาณได้ไปเกิดใหม่ การทำบุญหรือทำความดีสามารถนำไปสู่การพบเจอสิ่งที่ดี ๆ และเมื่อได้ทำความผิดบาปหรือทำความชั่วก็ย่อมที่จะได้ผลตอบแทน

ความเชื่อเรื่องบุญ บาป มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับความเชื่อเรื่องกรรมดีและกรรมชั่ว บางกรณีกรรมดีนั้นว่าเป็นบุญ เช่นความเสียสละในกิจกรรมทางศาสนา และกรรมชั่วนั้นว่าเป็นบาป เช่น การทำผิดหลักธรรมในศาสนา กรรมดีที่ไม่นับเป็นบุญ เช่น ความขยันในการศึกษาเล่าเรียน กรรมชั่วที่ไม่นับเป็นบาป เช่น ความเกียจคร้าน ความเชื่อเรื่องบุญและการทำบุญสามารถทำให้การดำเนินชีวิตดีขึ้น ปราศจากความทุกข์ สอดคล้องกับผลการศึกษาในงานวิจัยของอโรวรรณ สิงห์ทอง (2558) ที่ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมในวรรณกรรมเสียงทราย : กรณีศึกษาวัดและสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในจังหวัดตาก" ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มนุษย์มีความเชื่อในเรื่องบุญว่าการทำบุญทำทานจะทำให้ชีวิตของตนเองนั้นมีความสุข อีกทั้งยังได้พบกับความสุขจากสิ่งรอบข้างอีกด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องการที่จะให้เกิดในการดำเนินชีวิตของตนเอง

ความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์ มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับความเชื่อเรื่องกรรมดี-กรรมชั่ว และบุญ-บาป คนที่ทำความดีและทำบุญจะได้ขึ้นสวรรค์ ส่วนคนที่ทำกรรมชั่วและทำบาปจะต้องตกนรก เป็นความเชื่อในเรื่องการยอมรับในสิ่งที่ได้กระทำลงไปว่าจะต้องได้ผลจากกระทำของตนเอง ความเชื่อนี้มีผลต่อการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ สอดคล้องกับผลการศึกษาในงานวิจัยของอุษา ช่วยบำรุง (2550) ที่ศึกษาเรื่อง "ศึกษาภูมิปัญญาชาวบ้านที่ปรากฏในวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้" ผลการวิจัยพบว่า ความเชื่อเรื่องนรก-สวรรค์ แสดงให้เห็นว่าชาวบ้านมีความเชื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ที่แสดงถึงแนวคิด ความเป็นอยู่ และพฤติกรรมของชาวบ้าน

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาความเชื่อด้านอื่นๆ ในสังคมไทย ที่สะท้อนจากนวนิยายเรื่องนางบาป รวมทั้งปัจจัยที่ทำให้เกิดความเชื่อเหล่านั้น ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจสังคมไทยดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กฤษณา วงษ์รัชช์. (2542) "วิเคราะห์ความเชื่อที่ปรากฏในนวนิยายเหนือธรรมชาติของ"แก้วแก้ว"ระหว่างปี พ.ศ.2531-2536" วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร. (สำเนา)

จตุพร จันทะสุด. (2543). "วิเคราะห์นวนิยายเรื่องร่มฉัตร ของทมยันตี". วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (สำเนา)

จักรกฤษณ์ อยู่คุ้ม และคณะ. (2561). "การวิเคราะห์พฤติกรรมด้านมืดของตัวละครที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง บ่วงหงส์ ของกิ่งฉัตร". ใน มหาวิทยาลัยประกอบการในศตวรรษที่ 21 :

การพัฒนาการศึกษาด้านผู้ประกอบการและวิจัยเพื่อสังคมที่ยั่งยืน. การประชุม
วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 2 ประจำปี 2561 จัดโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏ
บุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 15-16 กุมภาพันธ์.

- ✓ ปาริฉัตร ศาลิคุปต์. (2548). นางบาป. กรุงเทพฯ : อรุณ.
- ✓ วิรัชพัชร จรัสเพชร. (2555). “กลวิธีการสร้างตัวละครในนวนิยายของ “กิ่งฉัตร” ”.
วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร. (สำเนา)
- ✓ อุไรวรรณ สิงห์ทอง. (2558). “การวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมในวรรณกรรมเสียงทนาย:
กรณีศึกษาวัดและสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในจังหวัดตาก”, วารสารมนุษยศาสตร์. 2
(พฤษภาคม-สิงหาคม), 53-66